= 1 SEP 2017 Times of India

Diabetes research gets a leg up with SUK MoU

TIMES NEWS NETWORK

Kolhapur: The Shivaji University, Kolhapur (SUK) has signed a memorandum of understanding (MoU) with the city based D Y Patil hospital to facilitate advanced research in diabetes.

The research is being conducted by the department of biochemistry at SUK, according to university officials.

Officials added that the centre's coordinator Akalpita Arvindekar has been awarded Rs 35 lakh funding for the project. With the help of the MoU, Arvindekar will be able to research on the different aspects of diabetes in patients

The head of the department of Biochemistry Akalpita Arvindekar, is working on the research project 'Stop Diabetes-Development of nutraceutical product for prevention of progression of pre-diabetes to diabetes mellitus.' It aims at finding out the starting point of diabetes.

The official added that Arvindekar's project is in its advanced stages. She along with her team will be conducting human trials with the help of the medica-

The research is being conducted by the department of biochemistry at SUK

tion that has been prepa-

According to university officials, SUK's natural products and alternative medicine centre has been distributed with Rs 1.5 crore funding from Rashtriya Uchchatar Shiksha Abhiyan (RUSA). Hence, the centre is equipped with the latest research facilities. The centre contains the medicine, cosmetic and nutraceutical facilities.

Officials added that the centre's coordinator Akalpita Arvindekar has been awarded Rs 35 lakh funding for the project.

With the help of the MoU, Arvindekar will be able to research on the different aspects of diabetes in patients. The ethical committee of DYPatil Hospital

has given their nod, according to university circular.

The MoU was signed in the presence of the SUK pro-vice-chancellor D T Shirke. SUK registrar Vilas Nandavadekarm, D Y Patil hospital registrar V V Bhosale and dean R K Sharma signed the MoU.

Shirke said, "The MoU is an important step. It will be quite helpful for the society. Vice-chancellor Devanand Shinde has consistently encouraged the project, which has resulted in the MoU."

According to SUK, all the test expenses under the MoU will be covered under RUSA. The researchers are planning to conduct tests on around 100 patients, according to the university circular.

प्रश्न : या औषधाबाबतच्या संशोधनाची सुरुवात कशी झाली?

उत्तर : जास्तीत जास्त तंत्रज्ञानाच्या वापरामुळे अधिक हालचाल न करावी लागणारी जीवनशैली, आरोग्यास अपायकारक ठरणाऱ्या खाण्याच्या सवयी. चरबीयुक्त आहाराचे आणि तळलेल्या पदार्थांचे मोठ्या प्रमाणावर केले जाणारे सेवन, व्यायामाचा अभाव. आदींमुळे मधुमेहाचे रुग्ण वाढत आहेत. महाराष्ट्रात सध्या ९२ लाख इतके मधुमेहाचे रुग्ण आहेत. मध्मेहाबाबत सध्या ॲलोपॅथी, आयुर्वेदिक औषधे उपलब्ध आहेत. यातील पारंपरिक आयुर्वेदिक औषधांना आधुनिक विज्ञानाच्या विविध कसोट्यांवर सिद्ध करणे आणि त्यातून जास्तीत जास्त परिणामकारक औषध निर्मितीच्या उद्देशाने डॉ. विवेक हळदवणेकर यांची मदत घेत शिवाजी विद्यापीठातील जैवरसायनशास्त्र विभागाच्या माध्यमातून आम्ही गेल्या १५ वर्षांपुर्वी संशोधन सुरू केले. यातील बहुतांश संशोधनाचे काम विद्यापीठात, तर काही अद्ययावत प्रात्यक्षिके पुण्यातील एनसीसीएस, एनसीएल आणि आयआयटी, मुंबई येथे केली. या संशोधनासाठी कुलगुरू डॉ. देवानंद शिंदे यांचे मार्गदर्शन लाभले; तर विद्यापीठ अनुदान आयोग, राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग, राष्ट्रीय उच्चतर

मधुमेहावरील औषधामुळे विद्यापीठाची नवी ओळख

असंसर्गजन्य आजारांमधील सर्वांत जास्त प्रमाणात आढळून येणारा आजार मधुमेह (साखर) आहे. या मधुमेहावर शिवाजी विद्यापीठातील जैवरसायनशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. अकल्पिता अरविंदेकर व त्यांच्या संशोधक विद्यार्थ्यांनी आयुर्वेदिक औषध निर्माण केले आहे. या औषधाबाबतचे संशोधन, त्याचा होणारा परिणाम, आर्दीबाबत *डॉ. अंकेल्पिता अरविंदेकर* यांच्याशी साधलेला हा थेट संवाद.

अकल्पिता अरविंदेकर : तंत्रज्ञानाचे लवकरच हस्तांतरण

माध्यमातून आर्थिक पाठबळ मिळाले.

झालेले औषध कसे आहे?

उत्तर: सध्या उपलब्ध असलेल्या पारंपरिक आयुर्वेदिक औषधांवर संशोधन सुरू केले. माझ्या मार्गदर्शनाखाली पीएच. डी. केलेल्या ११ पैकी नऊ विद्यार्थ्यांनी 'मधुमेह' या आजाराशी संबंधित संशोधन केले आहे. सध्या सहा विद्यार्थी त्याच अनुषंगाने अभ्यास करीत आहेत. यातून मिळालेल्या निष्कर्षांतन आम्ही

शिक्षा अभियानांतर्गत निधीच्या औषधनिर्मितीच्या संशोधनाबाबत एक-एक पाऊल पढे टाकत गेलो. प्रश्न : संशोधनातून तयार अखेर विविध १४ झाडांपासन बनविलेल्या या औषधामध्ये अनेक उपयुक्त घटक सापडले. यात स्वाद्पिंडाला अधिक इन्सुलीन तयार करायला मदत करणारे. इन्सुलीनप्रमाणे काम करणारे आणि रक्तातील साखर घटविणारे, शरीरात उपलब्ध असलेल्या इन्स्लीनची क्षमता वाढविणारे, आदी घटकांचा समावेश आहे. एकाच वेळी मधुमेहातील अनेक त्रासदायक

घटकांना प्रतिबंध करण्याची क्षमता या औषधामध्ये आहे. आम्ही संशोधनातून साकारलेल्या औषधात सध्या बाजारात उपलब्ध असलेल्या इतर आयुर्वेदिक औषधांत असलेल्या कारले, जांभूळ, कडूनिंब, अशा घटकांचा समावेश नाही.

प्रश्न : या आयुर्वेदिक औषधाचा परिणाम कसा झाला?

उत्तर : रक्तातील साखरेचे प्रमाण वाढले की, ती साखर शरीरातील प्रथिनांना जोडली जाते. ज्यामुळे प्रथिनांचे कार्य विस्कळीत होते.

सेकंडरी कॉम्पिलिकेशन्स सुरू होतात. ती रोखणारी प्रोटीन ग्लायकेशन इनबिटर्स आमच्या औषधामध्ये आहेत. या औषधाच्या प्राण्यांवर करावयाच्या सर्व प्रकारच्या चाचण्या मानवांवरदेखील चाचण्या घेण्यात आल्या आहेत. यामध्ये प्रामख्याने ग्लायकेटेड एचबी कमी झाल्याचे आढळून आले. या चाचणींमध्ये सहभागी झालेल्या बहुतांश लोकांनी

त्यातन पढे किडनी, डोळे, आदींवर हे औषध घेतल्यानंतर आळस. थकल्यासारखे वाटणे, उत्साह कमी होणे, हातापायांची होणारी जळजळ या स्वरुपातील त्रास पूर्णपणे बंद झाल्याचे सांगितले. हे औषध टॅबलेट स्वरूपात आणि कमीत कमी किमतीमध्ये उपलब्ध करून देण्याचा आमचा प्रयत्न राहील. विद्यापीठ पातळीवर होणारे संशोधन हे केवळ प्रबंधापुरते राह् नये. ते समाजापर्यंत जावे, या उद्देशाने विद्यापीठामार्फत या औषधांचे तंत्रज्ञान लवकरच औषधनिर्मिती कंपनीला हस्तांतरित

केले जाणार आहे.

प्रश्न : पुढील संशोधनाचा टप्पा कसा राहणार आहे?

उत्तर : या आयुर्वेदिक औषधाच्या आता अंतिम टप्प्यातील मानवी चाचण्यांसाठी विद्यापीठाने डॉ. डी. वाय. पाटील हॉस्पिटलशी सामंजस्य करार केला आहे. मधुमेहग्रस्त, मधुमेहपूर्व आणि नियंत्रित अशा तिन्ही प्रकारच्या सुमारे शंभर रुग्णांवर पुन्हा चाचण्या घेण्यात येणार आहेत. त्यांच्यावरील औषधांच्या परिणामांचा अभ्यास करण्यात येणार आहे. यानंतर संबंधित औषधाचे तंत्रज्ञान हे नित्यम दीपकम या औषधनिर्मिती कंपनीला हस्तांतरित केले जाईल. या औषधांच्या संशोधनामुळे शिवाजी विद्यापीठाची संशोधनात एक नवी ओळख निर्माण झाली आहे. शिवाय विद्यापीठाने संशोधनाचा प्रत्यक्ष वापराच्या दृष्टीने टाकलेले हे एक महत्त्वाचे पाऊल ठरले आहे. मधुमेहाचे टाईप वन आणि टाईप ट्र असे प्रकार आहेत. मधुमेहातील ९० टक्के रुग्ण हे टाईप ट्रमधील असतात. टाईप वन हा प्रकार अधिकतर लहान मुलांचा दिसन येतो. मधुमेह झाल्याने या मुलांवर अनेक मर्यादा येतात. त्यांना वारंवार इन्सुलीन घ्यावे लागते. त्यांचा हा त्रास कमी होण्यासाठी आयुर्वेदिक औषधनिर्मिती करणे, हा आता आमच्या संशोधनाचा पढील टप्पा असणार आहे. याअंतर्गत मधुमेहाची सुरुवात नेमकी कशामुळे होते, यावर लक्ष केंद्रित करून पहिल्या टप्प्यावर त्याला रोखण्याच्या दुष्टीने संशोधन केले जाणार आहे.

- संतोष मिठारी

जनसंपर्क कक्ष जवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

= 1 SEP 2017

तरूण भारत

सर्वधर्म समभाव ही शिवरायांची संकल्पना

प्रतिनिधी कोल्हापूर

छत्रपती शिवाजी महाराज यांनी आपल्या कार्यातून राज्यात सर्वधर्म समभाव ही संकल्पना रूजवली. तसेच सर्व जाती धर्मातील लोकांचा गौरव केला. त्यामुळे शिवरायांची सर्वधर्म समभाव ही संकल्पना आजच्या पिढीला समजून सांगण्याची गरज आहे. असे प्रतिपादन शिवाजी विद्यापीठातील समाजशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. जगन कराडे यांनी केले. राजर्षी छत्रपती शाह् कॉलेजमध्ये महाविद्यालय अंतर्गत समाजशास्त्र विभागातर्फे आयोजित 'मानवी हक्क व सामाजिक न्याय' या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळेच्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. प्राचार्य डॉ. सी. जे. खिलारे अध्यक्षस्थानी होते.

डॉ. कराडे म्हणाले, मानवी समाजाची जीवनशैली उंचोवण्याचा हक्क भारतीय घटनेने प्रत्येक नागरिकाला बहाल केला आहे. मात्र या हक्कानुसार जगण्याचा अधिकार आजही भारतीय जनतेला नसल्याचे चित्र आहे. तसेच शाहू, फुले,

- शिवाजी विद्यापीठातील समाजशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. जगन कराडे यांचे प्रतिपादन
- राजर्षी शाहू कॉलेजमध्ये एक दिवसीय कार्यशाळा

आंबेडकर यांचे योगदान तरूणाईला प्रेरणादायी आहे.

मानवी हक्क व सामाजिक न्याय व रूढी' या विषयावर विजयसिंह यादव यांनी मार्गदर्शन केले. 'भारतीय राज्यघटना व मानवाधिकार' या विषयावर डॉ. व्ही. टी. पाटील यांनी मार्गदर्शन केले. उपप्राचार्य प्रा. राजेंद्र देठे, कार्तिकी कुलकर्णी प्रा. मनिषा कदम, पूजा पवार, डॉ. सुरेश आपटे यांनी मनोगत व्यक्त केले. प्रा. बी. आर. नदाफ यांनी प्रास्ताविक केले. प्रा. डी. सी. तुळशीकट्टी यांनी सुत्रसंचालन केले. डॉ. सिंधू आवळे यांनी आभार मानले. यावेळी प्रा. ममता कन्नाडे, प्रा. बी. आर. नदाफ, प्रा. एम. डी. कदम, आदी उपस्थित होते.

जनसंपर्क कक्ष ज्ञवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Times of India

Convocation application date extended

TIMES NEWS NETWORK

Kolhapur: The Shivaji University, Kolhapur (SUK) has extended the last date to submit applications for degree certificate to September 7.

According to university officials holidays and technical issues played spoilsport. Hence, they decided to extend the date.

A university circular stated that students who have cleared their exam in October 2016 and April 2017, can apply for their degree certificates till September 7. The application process will also be available with late and super late fees. The dates for these facilities will be announced later.

A university official said that the convocation application form is available at the university website—www.unishivaji.ac.in. He added that mentioning the email and cellphone number of the student, has been made compulsory. Students also need to fill in their Aadhaar card details.

The regular fee for the degree certificate application is Rs 250, the late fee is Rs 350 and the super late fee is Rs 850. The university last year started its online payment gateway facility.

An official said they are expecting around 35,000 to 45,000 applications this year. All the relevant instructions have already been posted online.

The convocation ceremony will be held in December or January next year, added the official.

जनसंपर्क कक्ष जवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

= 1 SEP 2017

सकाळ

कोटीतीर्थ तलाव

विद्यापीठ, स्वयंसेवी संस्थांचा पुढाकार

'गणपती बाप्पा मोरयाऽ पुढच्या वर्षी लवकर याऽऽ'च्या गजरात कोटीतीर्थ तलावात गणेशमूर्तींचे पर्यावरणपूरक पद्धतीने आज विसर्जन झाले. गणेशभक्तांनी हजारो मूर्ती येथे पर्यावरणपूरक विसर्जित केल्या. महापालिका कर्मचारी, शिवाजी विद्यापीठाच्या पर्यावरणशास्त्र अधिविभागाचे विद्यार्थी, झंवर उद्योगसमूह व कॅसलच्या स्वयंसेवकांनी मूर्ती संकलित करण्यासाठी केलेले प्रयत्न सफल ठरले.

महापालिकेचे दहाहून अधिक कर्मचारी, पर्यावरणशास्त्र अधिविभागाचे साठ विद्यार्थी, झंवर व कॅसलच्या स्वयंसेवकांची सकाळपासूनच तलावावर हजेरी होती. दुपारी तीननंतर तलावावर गणेशभक्तांची मूर्ती विसर्जित करण्यासाठी गर्दी झाली. तलावावर येणाऱ्या गणेशभक्तांचा पर्यावरणपूरक विसर्जनाचे आवाहन विद्यार्थी व स्वयंसेवकांतर्फे केले. बहुतांशी भक्त मूर्ती काहिलीत विसर्जित करून दान करत होते. दुपारी चारपर्यंत येथे १२५ मूर्ती दान करण्यात आल्या. त्यानंतर हा आकडा वाढत गेला. सायंकाळी साडेसातपर्यंत तो नक्त्रेपर्यंत पोचल्याचे महापालिकेचे कर्मचारी कुमार शिरदवाडे यांनी सांगितले. महिला व तर्ल्यांनी निर्माल्य तलावात विसर्जित न करता ट्रॉलीमध्ये ठेवण्यास उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. त्याचबरोबर तलावाच्या नारायणदान मठाकडील मूर्तींचे दान झाले. रात्री साडेसातपर्यंत सुमारे ४६० मूर्तीं संकिलत झाल्याची माहिती कर्मचारी राजू गवळी यांनी दिली. यादवनगर, उद्यमनगर, राजारामपुरी, शाहू मिल कॉलनी, शास्त्रीनगर, वाय. पी. पोवारनगर, जवाहरनगर, सागरमाळ, प्रतिभानगर परिसरातील नागरिक मूर्तींच्या विसर्जनासाठी रात्री उशिरापर्यंत येत होते.

पर्यावरणशास्त्र अधिविभागातील प्रा. आसावरी जाधव, प्रा. पल्लवी भोसले यांच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यार्थ्यांनी मूर्ती दान करण्यासाठी भक्तांना केलेल्या आवाहनाला चांगलाच प्रतिसाद मिळाला. तीन काहिलींमध्ये मूर्ती विसर्जित करण्यात आल्या. राजारामपुरीतील जगदाळे हॉलच्या परिसरात महापालिकेतर्फे मूर्ती विसर्जित करण्यासाठी काहिली ठेवल्या होत्या. राजारामपुरीतील नागरिकांनी या काहिलीत मूर्तींचे विसर्जन केले.

जे.एम.एम. ग्रुपचा आदर्श

जे.एम.एम. (जिंद्द, मेहनत, मैत्री) या ग्रुपतर्फे सायबर चौकात काहिलीत विसर्जनाची सोय करण्यात आली. एमबीएचे बहुसंख्य विद्यार्थी असलेल्या या विद्यार्थ्यांनी गेली चार वर्षे हा उपक्रम चालू ठेवला आहे. आज सायबर चौकात राबवलेल्या उपक्रमास लोकांनी चांगला प्रतिसाद दिला. या वेळी वृक्षप्रेमी प्रतीक बावडेकर यांच्या वतीने सर्वांना विविध रोपांचे वाटप करण्यात आले. या उपक्रमाचे कुणाल देसाई, मंदार आरवाडे, हरिश श्रेष्ठी, अजित संकपाळ, हेमंत काशीद, अनिकेत साळोखे, शीतल चौगुले, अजिंक्य पाटील यांनी आयोजन केले.